

Umsögn um drög að þingsályktunartillögu um matvælastefnu.

Í drögum að þingsályktunartillögu um landbúnaðarstefnu segir:

Þá er efling lífrænnar framleiðslu lykilþáttur í að auka sjálfbærni í matvælaframleiðslu, þar sem lífræn framleiðsla er til þess fallin að minnka kolefnisspor og varðveita líffræðilegan fjölbreytileika

Hér er því haldið fram að lífræn framleiðsla minnki kolefnisspor og varðveiti líffræðilegan fjölbreytileika. Mér vitanlega hefur ekki verið sýnt fram á slíkt óyggjandi samband með vísindalegum hætti. Niðurstöður rannsókna sýna skýrlega að uppskera er almennt lægri í lífrænum landbúnaði, og í mörgum tilvikum er mikill munur. Þar má nefna 34% minni uppskeru í lífrænum landbúnaði samkvæmt Seufert o.fl. (2012). Á Íslandi og öðrum hánorrænum svæðum er munur á uppskeru milli hefðbundins og lífræns landbúnaðar ennþá meiri en á suðlægari slóðum (Þóroddur Sveinsson, 2017). Tegundafjölbreytni er samkvæmt sumum rannsóknum meiri í lífrænum kerfum, en á móti kemur að lægri uppskera skapar meiri þörf fyrir ræktarland sem býr til þrýsting á náttúruleg vistkerfi.

Hér er því allt of sterkt tekið til orða um meint ágæti þessa framleiðslukerfis fram yfir önnur. Sér í lagi hefur aldrei verið sýnt fram á að lífrænn landbúnaður við íslenskar aðstæður minnki kolefnisspor og varðveiti líffræðilegan fjölbreytileika umfram aðra búskaparhætti. Styðja ætti við búskaparlag sem ýtir undir markmið stefnunnar um lágt kolefnisspor og umhverfisvernd, en ekki sérstaklega að efla lífræna framleiðslu umfram aðra.

Egill Gautason, lektor við Landbúnaðarháskóla Íslands.

Siglufirði, 24. febrúar 2023.

Heimildir

Seufert, V., Ramankutty, N. & Foley, J. Comparing the yields of organic and conventional agriculture. *Nature* **485**, 229–232 (2012). <https://doi.org/10.1038/nature11069>

Þóroddur Sveinsson (ritstj.). *Barriers to Organic Agriculture in the Arctic*. Rit LbhÍ nr. 78.